BRENNAN CENTER FOR JUSTICE

at New York University School of Law

Sharciyada federaalka ee Qarinta Xogta Tirakoobka

Waxaa qoray Kelly Percival

Tirakoobka 2020-ka ayaa si dhakhso leh u soo dhowaanaya. Tirakoob cadaalad iyo sax ahi waa mid ku xiran jawaabaha qof walbaa oo si qarsoodi ah loo haynayo. Xafiiska Tirakoobka ayaa dhowr jeer cadeeyay ahmiyada ay ku leedahay ilaalinta xogtu shaqadeeda. Kongareeska iyo maamullo badan oo madaxtooyada ah ayaa sidaas oo kale muddo dheer u aqoonsanaa udub dhexaadka ilaalinta macluumaadka si loo helo tiro dhammaystiran.

Si kastaba ha noqotee, jawiga maanta, aaminaada dowladda federaalku waa mid aad u hooseysa, gaar ahaan bulshooyinka midabka madaw. Dad badan ayaa ka baqaya in jawaabahooda Tirakoobka 2020 loo adeegsan karo ujeedooyin liddi ku ah iyaga ama qoysaskooda oo la xiriira waaxda socdaalka ama sharci fulinta. [1] Si kasta oo loogu adeegsado xogta tirakoobka sidan, si kastaba ha noqotee, waxay ku sii socon doontaa shuruuc adag oo ilaalinaysa xogaha macluumaadka qarsoodiga ee tirakoobka waxayna sababaysaa dagaal sharci oo kulul.

Dukumintigaani wuxuu bixinayaa hordhac guud oo xoog leh lana xirira ilaalinta sharciga mudada dheer jiray kaas oo ka mamnuucaya Xafiiska Tirakoobka ama qayb kasta oo kamid ah dowladda federaalka inay u adeegsato xogta tirakoobka wax liddi ku ah dadka xogta soo gudbiya. Shuruucdani ayaa si aan kala sooc lahayn u ilaalinaysa sirta macluumaadka ay dadku siiyaan xafiiska tirakoobka, iyada oo la hubinayo in jawaabaha tirakoobka aysan ka bixin afarta darbi ee Xafiiska marka laga reebo isku darka guud, foomka tirakoobka qarsoon.[2]

Hordhac Guud

Shuruucda dhawraysa sirta macluumaadka tirakoobka waxay cadeynayaan in:

- Waa sharci darro in Xafiiska Tirakoobku uu bixiyo jawaabaha tirakoobka si kasta oo shaqsi ahaan laguugu aqoonsanayo;
- Waa sharci darro in qof kasta uu arko jawaabaha tirakoobka marka laga reebo shaqaalaha Xafiiska Tirakoobka, kuwaas oo loo dhaariyay ilaalinta xogta ayna hoos imanayso goodi dambi ciqaabeed ahi;
- Waa sharci darro in Xafiiska Tirakoobku uu u gudbiyo jawaabaha tirakoobka hay'adaha kale ee dowladda;
- Waa sharci darro in xogta la soo ururiyey si loogu isticmaalo tirakoobka loogu adeegsado ujeedooyin kale, sida sharciga socdaalka ama fulinta sharci kale; iyo

1 *Eeg* Waaxda Tirakoobka Mareykanka, Guddiga La Talinta Qaran ee Jinsiyadaha, Qowmiyadaha iyo Dadweynaha Kale, Caqabadaha Tirakoobka *2020 , Afkaarta, iyo Dhiirigaliyayaasha Daraasada (CBAMS) Sahamin iyo Falanqayn:* Waxyaabaha kasoo baxaya curinta istaraatiijiyada, p. 35 (Oktoobar 31, 2018), https://www2.census.gov/cac/nac/meet- ings / 2018-11 / mcgeeney-evans-cbams.pdf?("Ku dhawaad 1 qof afartii jawaab bixiye ayaa ka baqayanaya in jawaabahooda tirakoobka 2020 loo istcimaali doono wax liddi ku ah ama kasoo horjeeda"); sidoo kale eeg Xafiiska Tirakoobka Mareykanka, Caqabadaha Tirakoobka 2020*, Afkaarta, iyo xogaha macluumaadka dhiirrigelinaya daraasadda*, p. 1 (Jan. 24, 2019), https://www2.census.gov/ programs-surveys/decennial/2020/program-management/final-analysis-reports/2020-report-cbams-study-survey.pdf ("In ka yar todoba qoys tobankiiba ayaa sheegay inay doonayaan inay buuxiyaan foomka tirakoobka").

2 Xafiiska Tirakoobku waa qayb kamid ah Waaxda Ganacsiga Mareykanka. Dhamaan shuruucda halkan looga hadlay ee quseeya Xafiiska Tirakoobka ayaa sidoo kale la xiriira Waaxda Ganacsiga, iyo dhamaan tixraacyada Xafiiska Tirakoobka ayaa kamid ah Waaxda Ganacsiga.

- Waa sharci darro in Xafiiska Tirakoobka ama hay'ad kale oo federaal ah ay u adeegsadaan xogta tirakoobka in ay waxyeelo u gaysato qofka ay warbixintu khusayso.

Ilaalintani waxay kasoo baxaysaa sharciyo dhawr ah oo quseeya macluumaadka tirakoobka, oo ay ku jiraan:

- Sharciga tirakoobka, 13 U.S.C. 1 et seq .;
- Sharciga Ilaalinta Macluumaadka Sirta ah iyo Hubinta waxqabad fiicnida tirakoobka (CIPSEA), 44 U.S.C. § 3501, Xusuusin;
- Sharciga Ilaalinta Macluumadka qofka, 5 U.S.C. § 552a; iyo
- Xeerka Dakhliga Gudaha, 26 U.S.C. § 1 et seq.

Si wada jir ah, sharciyadaas iyo ilaalintooda sharciga ah ee ay soo saareen waa kuwo ku goodinaya cawaaqib xumo sharciga ah isku day kasta oo si qaldan loogu isticmaalayo xogta tirakoobka.

Sharciga tirakoobka ayaa ka mamnuucaya Xafiiska Tirakoobka inuu bixiyo Xogta cadeyneysa Jawaab bixiyaha Tirakoobka.

Sharciga tirakoobka waxaa ku jira xakamayn dhawr ah oo adag, ilaalino aan kala sooc lahayn oo lagu ilaalinayo sirta macluumaadka tirakoobka. Ilaaladan ayaa ku xidhan Waaxda Ganacsiga iyo qayb kastoo ka mid ah, oo ay ku jiraan Xafiiska Tirakoobka, shaqaalaha waaxda ku-meelgaarka ah sida aruuriyaha tirakoobka, iyo xiriiriyaha dowladda hoose ee Xafiiska Tirakoobka.[3] Markii ugu dambeysay Disember 2018, xoghayaha ganacsiga ayaa xaqiijiyey ka go'naanshaha Xafiiska Tirakoobka sii adkaynta waajibaadkooda dhawrista xogta dhameyska tiran.[4]

Sharciga tirakoobka ayaa ka mamnuucaya Xafiiska Tirakoobka inay bixiyaan xogta lagu aqoonsan karo shaqsi kasta kaas oo kusoo gudbiyay tirakoobka. Xafiiska tirakoobku ma daabici karo ama shaaca kama qaadi karo macluumaadka shaqsi ahaaneed ujeedo kasta.[5] Tani macnaheedu waxa weeye, marka Xafiisku soo saaro tirakoobyada iyo falanqaynta iyadoo la isticmaalayo xogta tirakoobka, waa in la hubiyo in dhamaan xogtaasi aanay la socon wax aqoonsi shaqsiyeed ama macluumaad ahi.[6]

Intaa waxaa sii dheer, jawaabaha tirakoobka ee shakhsiga looma adeegsan karo dacwadaha sharciga ah. Looma adeegsan karo “ujeedo kasta” oo tallaabo sharci ama mid maamul iyadoon oggolaansho laga helin qofka asal ahaan soo gudbiyay macluumaadka.[7] Maxkamadda Sare ee Mareykanku waxay xaqiijisay in xanibaadan ay sidoo kale ka hortageyso Sharciga Macluumaadka Codsiga Xorta ah ee jawaabaha laga soo ururiyay tirakoobka, ,xitaa haddii codsigan loo sameeyay ujeedo tirakoobka.[8]

Ugu dambeyntiina, xogta tirakoobka shaqsiga looma adeegsan karo "waxyeelo" jawaab bixiyaha tirakoobka ama qof kasta oo xogtu la xiriirto.[9] Maamulada Madaxweynaha ayaa si isdaba joog ah u xaqiijiyey in qofna aan lagu dhaawici karin bixinta xogta tirakoobka, iyo in tirakoobka uusan wax shaqo ah ku laheyn sharciga socdaalka ama meel marinta sharciga qaran, gobol, ama sharciga maxalliga ama digreetada.[10]

Sharciga tirakoobka ayaa ka mamnuucaya qof kasta oo aan ahayn shaqaalaha xafiiska Tirakoobka ee la dhaariyay inay fiiriyaan jawaabaha shaqsiyeed ee tirakoobka.[11] Shaqaalaha Xafiiska Tirakoobka ee ah inay arkaan jawaabaha tirakoobka shaqsiyadeed waxaa loo dhaariyay inay ilaaliyaan siraha macluumaadkaas noloshooda oo dhan. Shaqaalaha si qalad ah u bixiya macluumaadka tirakoobka waxaa lagu ciqaabi karaa ganaax gaaraya $ 250,000 iyo xabsi gaaraya ilaa shan sano ah.[12]

3 13 U.S.C. 9 (a), 23 (c).

4 *Fiiri Wara*aqda ku saabsan Ilaalinta MacluumaadkaTirakoobka Sec. Ross to Sen. Schatz, Diseembar 19, 2018, https://apps.npr.org/documents/document.htm- l?id=5675696-Dec-19-2018-Letter-on-Census-Confidentiality.

5 13 U.S.C. § 9 (a) (2) (Waaxda Ganacsiga ma sameyn doonto "daabicitaan kasta oo xogta ay soo diyaariyeen xarun gaar ah ama shaqsi aha*an loo aqoonsayo qofka"); sidoo k*ale eeg Baldrige v. Shapiro, 455 U.S. 345, 361 (1982).

6 13 U.S.C. § 8 (b) (qalabyada lagu soo gudbiyo tirakoobka waxaa laga yaabaa "in aan la bixin macluumaadkooda, ama matalaysa jawaab bixiye gaar ah").

7 7 13 U.S.C. 9 (a).

8 Fiiri Baldrige, 455 U.S. at 349, 361 (Dawladaha hoose ee carqaladaynaya tirinta dadka xaq uma laha liiska cinwaanka Xafiiska Tirakoobka ee hoos yimaada Sharciga Xoriyadda Macluumaadka, inkasta oo "siyaasada guud a*y doo*r bideyso shaacinta hoos timaada FOIA," sababta oo ah sharciga tirakoobka "wuxuu joojinayaa dhammaan shaacinta xogta tirakoobka cayriin ”).

9 13 U.S.C. § 8(c). Sharciga tirakoobka ma qeexayo "waxyeello".

10 Fiiri, tusaale ahaan, Baaq Lambarka 8488 (Maar. 31, 2010) (Madaxweeynaha Obama wuxuu cadeynayaa in macluumaadka tirakoobka "aan loo adeegsan doonin wax liddi ku ah ka soo qeybgalayaasha [tirakoobka] ama lala wadaagi doonin waaxaha kale ee dawlada ama hay'addaha gaarka loo leeyahay"); Bayaan Lambarka 6105. (Mar. 6, 1990) (Madaxweeyne George H. W. Bush wuxuu cadeeynayaa in "macluumaadka shakhsiyeed ee lasoo uruuriyay aan loo isticmaali doonin ujeeddooyin cashuureed, baaritaan, ama qaanuun, ama wax la xiriira militariga ama xeerbeegtida, ku khasbid imaanshaha iskuulka, xeerarka waaxda socdaalka, ama hirgalinta wixii kale ee la xiriira Federaalka, Gobolka, ama sharciga maxaliga ah ama digreeto "); Baaq Lambarka 3973 (Mar. 24, 1970) (ee Madaxweeyne Nixon wuxuu cadeynayaa in tirakoobka aan loo adeegsan karin "ujeedooyinka canshuuraha, maalgashiga, qaanuunka, ama ujeedo kale oo saameynaysa qofka").

11 13 U.S.C. § 9(a)(3) (Xafiiska Tirakoobka lagama yaabo Census Bureau may not "inuu u ogolaado qofnaba aan ka ahayn saraakiisha iyo shaqaalaha la dhaariyay ee Waaxda Tirakoobka ama hay'add inay baaraan warbixinada gaarka ah ee shakhsiyeed").

12 13 U.S.C. 214; 18 U.S.C. 3559, 3571.

Ka sokow shaqaalaha Xafiiska Tirakoobka, waxaa suurta gal ah in Waaxda Amniga Gudaha (DHS) ay gacan ku yeelato da'daalada lagu sugayo xogta internetka awoodna u yeelanayso macluumaadka tirakoobka 2020 ee sida elektaroonig ah loo keydiyay. Sharciga kobcinta Amaanka Internetka Federaalka 2015 wuxuu DHS siinaya fursad ay ku hesho macluumaadka hay'ad kasta oo dowladda ah, oo ay ku jiraan xafiiska tirakoobka, lagu soo ururiyo internetka ama loo keydiyo si elektaroonig ah. Waaxda Amniga Guduhu way heli karaan xogtan, si kastaba ha noqotee, iyada oo ujeeddadu tahay oo keliya *ka hortagga weerarada dhanka internetka*.[13] Sidaas awgeed, sida Xafiiska Tirakoobka uu caddeeyay, waxay noqonaysaa mid "sharci darro ah" hadii DHS ay u adeegsato xog kasta oo tirakoob ah ujeedooyin ka baxsan ka hortagga weerarada internetka, sida socdaalka ama hirgalinta sharciga.[14]

Inta waxaa dheer, barnaamijka ay DHS isticmaasha waa mid loogu talogalay in lagu hubiyo khataraha weerarada dhanka internetka — EINSTEIN version 3A — wuxuu siinaya waaxda DHS keliya xog koodhadh ah.[15] EINSTEIN 3A "ma siiyo DHS helitaanka macluumaadka shakhsiyeed ee ka qaybqaataha."[16] DHS waxay kaloo ka rabtaa in qof kasta oo shaqaale ah awoodna u leh EINSTEIN inuu saxeexo heshiiska aanu ku bixinayn xogta shaqsiyeed. Ku xadgudubka heshiiskaas waxaa ka dhalan karaa ficil anshax marin ah, oo ay kujirto cayrinta shaqada.[17] Inta waxa dheer, Xafiiska tirakoobku wuxuu kala shaqeeyey DHS sidii loo meel marin lahaa ilaalin dheeraad ah oo laxiriirta "aruurinta, haynta, adeegsiga, iyo siidaynta macluumaadka." ilaalintan waxaa ku jira soo gudbinta ogeysiisyada iyo macluumaadka la xiriira cidda aan loo ogolayn ee isku dayda inay galaan, isticmaalan, ama faafiyaan macluumaadka Xafiiska Tirakoobka."[19]

Maxkamadda Sare ee Mareykanka ayaa aqoonsatay in ilaalinta xogta tirakoobku ay muhiim u tahay sumcadda tirakoobka. . Maxkamadda Sare ayaa go'aamisay in, sida ku xusan Xeerka Tirakoobka, "Agaasimaha tirakoobku [uusan] u lahayn wax ikhtiyaar ah siidaynta xogta, iyadoon loo eegayn saameynta faa'iidada leh ee loo bixinayo." [20] Maxkamadda ayaa go'aamisay in koongaresku uu damcay in Sharciga Tirakoobka uu ilaaliyo siidaynta dhamaan xogta cayrin, Sharciga tirakoobka si looga ilaaliyo dhammaan macluumaadka ceyriinta ah in la shaaciyo, xittaa ku dar haddii xogtu aysan muujinayn aqoonsiga jawaab bixiyaha.[21]

Muhiimada aasaasiga ah ee mamnuucida bixinta xogta, Maxkamaddu waxay ku sharraxday, waa mid ay muhiimadeedu ku jirto "dhiirigelinta ka qeybgalka dadweynaha iyo sii wadidda kalsoonida shacabka in macluumaadka la siiyay Xafiiska Tirakoobka aan la shaacin doonin."[22] kaliya shaacinta rasmiga ah ee xogta lasoo gudbiyay ama matalaysa shaqsiyaadka ayaa u adeegi doonta hubinta hawsha kalsoonida shacabka."[23]

Waaxda Cadaalada Mareykanka waxay adkeysay muhiimadda ilaalinta xogta si loo helo tirakoob sax ah. Waaxda Caddaaladda waxay garowsatay in siidaynta xogta "ay u horseedi karto niyad jab baahsan bixinta dadweynaha ee macluumaadka tana ay dhibaato ku noqonayso helida jawaabo sax ah oo dhamaystiran."[24] Sababtaas awgeed, xitaa taa kahor Congress-ku waxay ansixiyeen ilaalinta xogta taas oo ku xidhan Xafiiska Tirakoobka, siyaasada xafiiska ayaa aheyd in lagu tarjumo sharciga "si adag oo looga soo horjeedo in la siidaayo macluumaadka rasmiga ah ama shaqsiyeed taas oo muujinaysa aqoonsiga qofka ay la xiriirto."[25]

Waaxda Caddaaladdu waxay kaloo caddeysay "in aan wax shakiyi ka jirin" in Xeerka Tirakoobka loogu talagalay in lagu hubiyo jawaab bixiyayaasha tirakoobka in aqoonsiyadooda iyo macluumaadkooda ay siinayaan Xafiiska Tirakoobka "ay si sir ah u haynayo xafiisku" iyadoo xafiisku " uu ku adag yahay ku dhaqanka shuruucdan mudada dheer jirtay... ee ka fogaanshaha daabicida tirakoobka la xidhiidha bulsho gooniya" marka ay xogtani ku lug leedahay "suurtagalnimo kasta oo lagu aqoonsanayo macluumaadka xasaasiga ah."[26] tani waxaa kamid ah xaaladah dhif iyo naadirka ee lala wadaagayo xogta tirakoobka saraakiisha ama hay'addaha kale ee dawladda. Tusaale ahaan, sharciga u oggolaanaya in Xafiiska Diiwaannada Qaranku keydiyaan macluumaadka tirakoobka, Waaxda Caddaaladda ayaa ogaatay in diwaanada tirakoobka loo gudbiyay Keydka Qaranka ay weli hoos imanayaan Sharciga Ilaalinta Xogta Tirakoobka, lamana bixin karo. [27]

13 6 U.S.C. 151 (c) (3).

14 Waaxda Ganacsiga, Xafiiska Tirakoobka, Soo Gudbinta dib u eegista OMB; Codsiga Faalada; Sixid, 82 Fed. Diiwaan. 31,553, 31,554 (Julaay 7, 2017).

15 *Aqoonsi.*

16 *Aqoonsi.*
17 Fiiri Waaxda Arimaha Amniga Gudaha, *Saameynta Dib u Cusboonaysiinta Ilaalinta Xogta* 2, 5, 6 (2016), https://www.dhs.gov/sites/default/files/publications/priva- cy-pia-nppd-einstein3a-may2016.pdf.
18 82 Fed. Diiwaan. 31,554.
19 *Aqoonsi.*
20 *Baldrige*, 455 U.S. at 358.
21 21*Id.* at 356–58.
22 *Id.* at 361; *see also Carey v. Klutznick*, 653 F.2d 732 (2d Cir. 1981); *McNichols v. Klutznick*, 644 F.2d 844, 845 (10th Cir. 1981); *Seymour v. Barabba*, 559 F.2d 806, 807–08 (D.C. Cir. 1977); *United States v. Bethlehem Steel Corp.*, 21 F.R.D. 568, 570–71 (S.D.N.Y. 1958).
23 *Baldrige*, 455 U.S. at 361.
24 *Lama Helikaro Xogta Tirakoobka Haweenka ee Wasaarada Shaqada iyo Dadka,* 36 U.S. Op. Xeer ilaaliyaha. Guud. 362, 364–65 (1930).
25 *Aqoonsi.*
26 41 U.S. Op. Xeer ilaaliyaha. Guud. 120, 124-25 (1953).
27 Heshiiska Ilaalinta Diiwaanada Tirakoobka, 40 U.S. Op. Xeer ilaaliyaha. Qaranka. 326, 328 (1944) ("[waxaa loo baahan doonaa luuqad aad u cad sharciga guud ee laxiriira haynta diiwaanada si loo cadeeyo waxyaabaha loo aanaynayo ee ujeedka koongareeska ee keenaya in aan lala bixin [xogta tirakoobka])").

Waaxda Cadaalada Sharciga ee Waaxda Caddaaladda Maraykanka ayaa si isdaba joog ah u helay in Sharciga Tirakoobka Ilaalinta Xogta ay ka mudan yihiin shuruucda kale hadii kale ay sababayso in la bixiyo macluumaadka shakhsiyeed. Xafiiska La Talinta Sharciga ayaa laga codsaday inuu ka talo bixiyo in sharciyada federaalku ee oggolaanaya xorriyada bixinta xog shaqsiyeedka ay sidoo kale ogolaanayaan bixinta xogta tirakoobka. Waqti kasta, waxay ku soo gabagabowdey in Sharciga Tirakoobka ee Ilaalinta xogtu uu ka sara maray sharciyada kale, ayna mamnuuc tahay bixinta macluumaadka shakhsiyeed.

Sanadkii 1999, Xafiiska La Talinta Sharciga wuxuu kusoo afmeeray in Sharciga bixinta xogta Tirakoobka uu ka sareeyo sharciga socdaalka kaas oo u ogolaanaya saraakiisha dawladda inuu siiyo macluumaadka la xiriira Socdaalka iyo Jinsiyadaha shakhsiyaadka " iyada oo aanay saamayn ku yeelanayn sharciyada kale ee federalka, maamul goboleedka ama sharciga maxaliga ah." [28] Xafiiska La Talinta Sharcigu wuxuu go'aamiyay xitaa shuruucdan ballaaran aysan oggolayn in shaaca laga qaado xogta tirokoobka "iyadoo la tixraacayo sida ay dowladda federaalka uga go'antahay dhowrista xogta tirakoobka."[29]

Sanadkii 2010, Xafiiska La Talinta Sharcigu wuxuu la yimid isla go'aan lamid ah kii hore iyadoo la tixgelinayo Sharciga Mareykanka ee PATRIOT. Sharciga PATRIOT wuxuu siinaya xeer ilaaliyaha guud awood balaaran si uu uga helo "wax kasta oo jira" ka bilaw hay'addaha dowladda ee baara hawlgalada argagixisada "iyadoo aanay saamayn ku lahayn bixinta sharciyadda kale."[30] iyadoo ay jirto isbadallo sharci iyo ansixinta koongareeska ee awoodaha loogu siyaadinayo dowladda federaalka si ay ula dagaalanto argagixisada, Xafiiska La Talinta Sharcigu wuxuu kusoo afmeeray in sharciga PATRIOT aanu ka hor iman karin ilaalinta taariikhiga ah ee qarinta xogta tirakoobka xoogan.

Ficiladani waxay cadaynayaan in Xeerka Tirakoobka uu mamnuucayo xogta tirakoobka shakhsiyeed in la bixiyo jiritaanka xaalad kasta.

Xafiiska Tirakoobku waxa uu isticmaali doona oo kaliya macluumaadka ujeedooyin tirakoob oo khaas ah.

Sharciga Tirakoobku waa mid ka mamnuucaya dawladda inay u isticmaasho xogta tirakoobka ujeedo aan ka ahayn tirakoob oo kaliya. Sharciga Tirakoobku waa mid si cad u sheegaya in xogta shakhsiyeed loo isticmaali doono oo kaliya "ujeedooyinka tirakoob ee loogu talogalay."[32] Xafiiska Ilaalinta Xogaha Tirakoobka ayaa xaqiijinaya xadidaadan.[33]

Intaa waxa dheer, iyadoo laga yaabo in xafiiska tirakoobku uu bixiyo xogta si loo nidaamiyo oo la iskugu habeeyo xogta tirakoobka loona gudbiyo hay'addo kale oo dawladda ah, macluumaad kasta oo tirakoob oo uu bixiyo xafiisku waxa ka dhalanaysa in Sharciga Ilaalinta Jawaabaha Tirakoobka lagu dabaqo sida aynu kaga soo hadalnay xagga sare.[34] Si kale hadii loo dhigo, marka xafiiska shaaciyo xogta tirakoobka, xogtaasi ma sifeyn karto shaqsi ama qoys.[35]

In kasta oo Xeerka Tirakoobku uusan qeexayn "ujeedka tirakoob," sharci kale oo ilaalinta jawaabaha tirakoobka oo federaali ah ayaa lagu dabaqi karaa -- Sharciga Ilaalinta Macluumaadka iyo Ujeedka Tirakoobka (CIPSEA) -- wuxuu qeexaya ujeedada tirakoob ee " qeexitaanka, qiimeynta, ama falanqeynta astaamaha dadyawga, iyada oo aan la aqoosan shakhsiyaadka ama ururrada ku jira kooxahan."[36] taa caksigeeda, ujeedada aan ahayn tirakoob waa "u adeegsiga macluumaadka qaab lagugu aqoonsan karo ayaa ah ujeedo aan tirakoob ahayn ay kamid yihiin... sharciyeynta, xoojinta sharciga .... ama ujeedo kale oo saamaynaysa xuquuqaha, mudnaanta ama faa'idooyinka lagu aqoonsankaro jawaab bixiyaha.[37]

Sidaas awgeed, waxay noqonaysaa sharci in xafiiska Tirakoobku uu isticmaalo xogta tirakoobka si loo daabaco, tusaale ahaan, tirakoobka dadka latiino ee waaxda waxbarashada gobolka si loogu adeegsado in lagu ogaado farqiga waxbarasho ee jira.[38] laakin hadii xafiiska tirakoobku la wadaago macluumaadkaas waaxaha dhaqangalinta cashuuraha iyo socdaalka waxay ka dhigan karaan bartilmaameed dadka degan ee latino ga ah iyagoo eegaya

28 *Xidhiidhka ka dhexeeya Sharciga Dib-u-habeeynta Socdaalka Sharci darrada ah iyo Sharciga Soo Galootiga ee 1996 iyo Shuruuda* Sharciyeed ee Ilaalinta Macluumaadka Tirakoobka, Op. O.L.C. Supp. at 4 (1999), https://www.justice.gov/opinion/file/844106/download.

29 Aqoonsi. at 11.

30 *Ilaalinta Xogta Tirakoobka iyo Sharciga PATRIOT*,, Op. O.L.C. at 4 (2010), https://www.justice.gov/sites/default/files/olc/opinions/attach- ments/2016/03/18/2010-01-04-census-confidentiality.pdf.

31 Aqoonsi. 7 ("In ka badan lixdan sano, Laanta Fulintu waxay si joogto ah uga shaqeysay xoojinta qawaaniinta saameynaya helida

macluumaadka guud, waa in aan loo fahmin inay ka gudbaan ilaalinta gaarka ah ee la siiyay in lagu ilaaliyo macluumaadka tirakoobka ee ku xusan Sharciga Tirakoobka".

32 13 U.S.C. § 9(a)(1) (Xafiiska Tirakoobku uma isticmaali karo macluumaadka ku xusan qodobbadan ujeedo aan ka ahayn tirakoobka loogu talogalay").

33 Xafiiska Tirakoobka Maraykanka, *Siyaasada Bayaanka Macluumaadka Kiiska ee Mabaadida Ilaalinta Xogta Xafiiska Tirakoobka* 2 (Rev. 2009), https://www2.census.gov/foia/ds_policies/ds0pp. pdf (xaqiijinaysa in Xafiiska Tirakoobku u isticmaali doono xogta ujeedooyin tirakoob oo kaliya uuna kula talin doono dadweynaha adeegsigaan xadidan").

34 13 U.S.C. 8 (b); Sidoo kale eeg Seymour, 559 F.2d 809 (Xafiiska Tirakoobka ayaa sii deyn kara tirakoobka "asal ahaan tirooyinka ah, ma ahan magacyada iyo cinwaannada shakhsiyaad gaar ah ... 'tabulation' waa xisaabin si loo hubiyo wadarta kolomyada sawirrada leh , ama laga yaabaa inaad tiriso magacyada ku taxan koox gaar ah, halkii aad ka gudbin lahayd magacyada iyo cinwaannada shaqsiyadeedka ").

35 13 U.S.C. § 8(b); *Seymour*, 559 F.2d at 809.

36 CIPSEA § 502 (9) (A), 44 U.S.C. § 3501, Xusuusin.

37 CIPSEA § 502 (5) (A).

38 Eeg, tusaale ahaan, Xafiiska Tirakoobka Maraykanka, *Adeegsiga Xogta tirakoobka si loogu caawiyo Bulshooyinka Deegaanka:* Xarumaha Macluumaadka *Tirakoobka* ee Shaqada 17–18, https://www2.census. gov/library/publications/2003/comm/clo03-cic.pdf.

hagardaamooyinka waaxda socdaalka, taasi waxay noqonaysaa adeegsi sharci darro ah oo ka baxsan ujeedada tirakoobka. Taasi waa sababta uu xafiisku u ballanqaaday inaan "waligeed la wadaagi doonin macluumaadka jawaab bixiyaha hay'addaha fulinta socdaalka, sida ICE; hay'adaha sharci fulinta, sida FBI ama booliiska;

ama loogu oggolaato si loogu adeegsado go'aaminta u qalmitaanka caawimaadaha dawladda". [39]

Intaa waxa sii dheer, sida xogta heer shaqsiyeedka, xog ururinta tirakoobka looma adeegsan karo "hagardaamaynta" shaqsi kasta oo xogtiisa shaqsiyeed loo isticmaalay si loo helo tirakoobka dhameystiran.[40]

Xafiiska Tirakoobka wuxuu kaloo ilaaliyaa habraaca ilaalinta ee ku aaddan sida looga maamuulayo codsiyada macluumaadka tirakoobka. Siyaasada Xafiiska Tirakoobku waa mid u baahan codsiyo la xiriira nidaaminta "mowduucyada xasaasiga ah" iyo "dareenka dadweynaha" iyadoo loo marayo habraac qaas ah oo dib loogu eegayo. Codsi kasta oo la xiriira mowduucyo ama dadyaw xasaasi ah, mowduucyada saamaynta ku leh siyaasadaha, ama mowduucyada sida taban u saamaynaya sumcadda Xafiiska Tirakoobka waa in si gaar ah loo ansixiyaa. [41] Xafiiska Tirakoobku ma aha inuu u hoggaansamo codsi la xiriira nidaaminta gaarka ah ee xogta, laakin hadii ay dhacdo, waa inay ku daabacdaa magaca hay'adda soo codsatay, faahfaahinta codsiga, halka laga helay macluumaadka, iyo taariikhda ay bixisay macluumaadka.[42]

Ilaalinta kale ee Sharcigu Waxay dhawrt Qarinta Jawaabaha Tirakoobka.

Sharciyada kale ee la shaqeeya Xeerka Tirakoobka si loo ilaaliyo xogta tirakoobka.

1. Sharciga Ilaalinta Macluumaadka iyo Ujeedka Tirakoobka. Markasta oo dowladda federaalku soo ururiso jawaabaha xog xiriir la leh ujeedooyin tirakoob, CIPSEA, sida Sharciga Tirakoobku, waa mid ka mamnuucaya dowladda inay u isticmaasho xogtan ujeedooyin ka baxsan tirakoob.[43] Waxaa la dhaqan galiyay 2002, intaa waxaa dheer in CIPSEA sidoo kale ka mamnuucayo dowladda soo bandhigida xogta qarsoodiga ah qaab lagu aqoonsan karo jawaab bixiyaha iyadoon ogolaansho laga haysaan shaqsigaa.[44]

CIPSEA wuxuu si cad u sheegayaa ilaalinta qarsoodiga ah ee Sharciga Tirakoobka isla markaana mamnuucaya shaac ka qaadida xaalad kasta oo jirta halkaas oo CIPSEA lo fahmi karo inuu ogolaansho siinayo bixinta macluumaadka. [45] Bixinta macluumaadka aan Ogolaansho lahayn iyadoo lagu xadgudbayo CIPSEA waa dambi ay ka dhalan karto ganaax gaaraya ilaa $250,000.[46]

CIPSEA waxay sidoo kale uga baahan tahay hay'add kasta oo federaali ah oo ururinaysa xog ujeedooyin tirakoob ah inay soo saarto balanqaad adag ooy ku ilaalinayso qarinta jawaabaha iyo u adeegsiga suurtagalka ah xogta lasoo ururiyay.[47] Balanqaadka Qarinta jawaabaha Xafiiska Tirakoobka ee ku lifaaqan wakaaladan, ayaa sheegaya:

Waaxda Cadaalada Maraykanka waxaa sharci ahaan looga baahan yahay inay ilaaliso macluumaadkaaga. Xafiiska Tirakoobka looma ogola inuu si fagaare ah ugu siidyo jawaabahaaga qaab lagugu aqoonsan karo. Sida ku Cad Sharciga Federaalka ee weerarada internetka 2015, xogtaada waa laga ilaaliyay khataraha weerarada internetka iyadoo la hubinayo nidaamyada soo gudbinaya xogtaada.[48]

2. Sharciga Ilaalinta. Sharciga Ilaalinta, 5 U.S.C. §552a, ayaa sidoo kale ka mamnuucaya hay'adaha dowladda federaalka inay siidaayaan macluumaadka shakhsiyadeed, qaab kasta oo gudbin ah, qof kasta ama hay'ad dowladeed iyadoo aan laga helin wax ogolaanshaha shakhsiga ay khuseyso xogtu.[49] "Diwaanka" waxaa ku jira "shay kasta oo macluumaadka ku saabsan shaqsiga taas oo ay xafiday wakaaladi... iyo

39 Xafiiska Tirakoobka Maraykanku, *Hagaha 3 Guddiga Tirada Tirakoobka Dhameystiran ee 2020* , https://www.census.gov/content/dam/Census/newsroom/press-kits/2018/ ccc-guide-d-1280.pdf.

40 13 U.S.C. § 8(c).

41 *Eeg Siyaasada Lagu Bixinayo habaynta iyo isku darka xogta iyadoo loo lagu xamakaynayo qodobka 13.* U.S.C. §8 (b), Barnaamijka Lagu Maamulayo Xogta Tirakoobka, DS-021 at 3 (2015), https://www2.census.gov/foia/ds_policies/ds021.pdf. "Tabulation Custom" waa "isku-darka xogta tirakoobka ay soo aruuriyeen Xafiiska Tirakoobku... faylasha xafiiska tirakoobka gudaha ee ayna heli karin mujtamacu." *Siyaasada Lagu Bixinayo habaynta iyo isku darka xogta iyadoo loo lagu xamakaynayo qodobka 13. U.S.C. §8(b)* at 1. "Custom extract" waa "isku-darka tirakoobka ama dib-u-habeynta xogta tirakoobka ee aan qarsoonayn, taasi waa. . . taas oo laga soo saaray shaxanada la daabacay iyo kuwii hore la daabacay ama xog aan la daabicin oo loo caddeeyay ka hortageeda." Aqoonsi. 2.

42 *Aqoonsi. Waxaad kaloo fiirisaa Custom Tabulations*, United States Census Bureau, https://www.census.gov/about/policies/foia/foia_library/custom_tabulations.html.

43 CIPSEA § 512 (a).
44 CIPSEA § 512 (b)
(1).
45 CIPSEA § 504 (c) (CIPSEA "looma tarjuman karo sidii in la oggolaanayo shaacinta xogta dadweynaha ujeedooyin aan tirakoob ahayn ama macluumaadka ay soo aruurisay Xafiiska Tirakoobka iyadoo la raacayo [Sharciga Tirakoobka '); *sidoo kale eeg* Xafiiska Tirakoobka, DS007: Ilaalinta iyo Maareynta Macluumaadka 5 (2009), https://www2.census.gov/foia/ds_policies/ds007.pdf ("Dhammaan macluumaadka la soo aruuriyay iyadoo laga wakiil yahay hay'ad kale oo federaal ah, oo hoos imaaneysa awoodda CIPSEA, waa in loola dhaqmaa sida xeerka macluumaadka 13naad ").
46 CIPSEA § 513.
47 CIPSEA § 512.
48 82 Fed. Diiwaan. 31,553.
49 5 U.S.C. § 552a (b). Sharciga Ilaalinta Xogta wuxuu ilaaliyaa diiwaannada muwaadiniinta Mareykanka iyo deganeyaasha rasmiga ah ee sharciga haysta oo kaliya. 5 U.S.C. § 552a(a)(2).

kaas oo ka kooban magaciisa, ama lambar aqoonsi, calaamad ama shay kale oo lagu aqoonsan karo."[50] Xafiiska Tirakoobku wuxuu aqoonsan yahay in jawaabaha tirakoobka la diwaangaliyo uu ilaaliyo Xeerka Ilaalinta Xogta.[51]

Haddii xafiisku shaaca ka qaado macluumaadka tirakoobka shaqsiga isla markaana baahintaasi ay "saameyn xun" ku leedahay shaqsigaas, Sharciga Ilaalinta Xogta wuxuu u oggolaanayaa qofkaas inuu dacwad madani oo la xidhiidha waxyeelada u gudbiyo maxkamadda federaaliga ah.[52] iyo shaqaale kasta oo dowladda ka tirsan oo si kas ah u baahiya macluumaadka tirakoobka kuna xadgudba Xeerka Ilaalinta Xogta waxaa lagu ciqaabi doona ganaax gaaraya $ 5,000.[53]

3. Mararka qaar Koodhka Canshuurta Xafiiska Tirakoobk wuxuu adeegsadaa macluumaadka canshuurta kugu waajibaysa ee Waaxda Canshuur Ururinta Gudaha si loo kobciyo saxnaanta tirakoobka.[54] Iyadoo loo eegayo Sharciga koodhka 26aad ee Mareykanka, macluumaadka la xiriira canshuurta kugu waajibka ah waa qarsoodi, waana sharci darro in sarkaal dowladeed loo sheego macluumaadka canshuurta kugu waajiba.[55] Ilaalintani waa mid sii soconaysa marka macluumaadka canshuurta lagu lifaaqo xog kale, oo ay kamid tahay xogta tirakoobka.[56]Hadii sarkaal dawladeed uu bixiyo xogta canshuur ee shaqsi isagoo ku xadgudbaya qodobka 26, shakhsigaasi wuxuu dalban karaa magdhow.[57]

Iyadoo lagu darayo Xeerka Ilaalinta Xogta Tirakoobka, sharciyadaan waxay bixiyaan dammaanad dheeri ah oo ku saabsan in macluumaadka tirakoobka aan laga dhigin kuwa shacabku daalacdo.

Isku soo wada duuboo, sharciga federaalku wuxuu si cad uga mamnuucayaa Xafiiska Tirakoobka inuu u muujiyo jawaabaha tirakoobka qaab si gaar ah loogu aqoonsan karo jawaab bixiyaha tirakoobka, oo ay ku jiraan hay'adaha kale ee dowladda. Intaas waxaa sii dheer, jawaabaha tirakoobka shaqsiga looma adeegsan karo ujeedo aan ahayn mid tirakoob sida waaxda sharciga socdaalka ama dhaqan galinta sharci kale. Tani waxay cadaynaysaa, ilaalinta xogta ee mudada dheer jirtay waxay abuuraysaa caqabad adag oo ka dhan iskudayga sharci-darrada ah ee sida qaldan loogu adeegsanayo xogta tirakoobka.

50 5 U.S.C. § 552a (a) (4).

51 *Fiiri Codsiyada Xeerka ilaalinta Xogta*, Xafiiska Tirakoobka Maraykanka, https://www.census.gov/about/policies/foia/privacy_act_requests.html.

52 5 U.S.C. § 552a (g). Dhibanaha Xeerka Ilaalinta Xogta wuxuu kaloo raadsan karaa lacagta qareenka. *Aqoonsi.*

53 535 U.S.C. § 552a(i).

54 26 U.S.C. 10 6103 (j) (1) (A) ("Iyadoo qoraal lagaga codsanayo Xoghayaha Ganacsiga, Xoghayaha [Hantidhowrka]) waa inuu keenaa oo uu kala dooda, ama uu keeno macluumaad ka *turjumaya, sarkaalka iyo shaqaalaha Xafiiska* Tirakoobka "); Sidoo kale eeg Heshiiska Dib-u-eegida *iyo Ansixinta Ee Xafiiska Tirakoobka Mareykanka. Mashaariicda uu* Federaalku *u adeegsado Macluumaadka Canshuuraha* 4 (2012), https://www.census.gov/ces/pdf/IRS_Criteria_Document. pdf.

55 26 U.S.C. 10 6103 (a) (1).

56 *Eeg* Xafiiska Tirakoobka, DS007: Ilaalinta iyo Maareynta Macluumaadka 5 (2009), https://www2.census.gov/foia/ds_policies/ds007.pdf (confidenti- ality applies to "[a]ny dataset that is commingled with data that is protected by Title 26").

57 26 U.S.C. § 7431 (a) (1). Dacwad-oogayaasha guulaysta waxay xaq u leeyihiin (1) "ugu badnaan" $ 1,000 magdhow sharci ah oo la xiriira baarista fal kasta oo qaldan ama baahinta iyo "isugaynta" waxyeelada dhabta ah iyo magdhow ciqaabeed, (2) qarashaadka inta hawshu socoto, iyo (3) lacagta qareenka. 26 U.S.C.§ 7431(c).

Sooyaalka Xarunta Caddaaladda Brennan

Sooyaalka Xarunta Caddaaladda Brennan ee xidhiidhka la leh Kuliyadda Sharciga Jaamacada New York waa machad siyaasadeed iyo sharci oo dhexdhexaad ah kaas oo ka shaqeeya horumarinta nidaamyada cadaalada iyo dimoqraadiyadda. Waxaan ka shaqaynaa gacan qabashada macaahida siyaasadeed iyo isla xisaabtanka sharciyada una wanaajin lahayn dimuqraadiyadda iyo sinaanta caddaalad dhamaanteed. Shaqada Xaruntu waxay u dhexaysaa xuquuqaha codbixinta ilaa ololaha wax kabadalka maaliyadda, laga soo bilaabo soo xabsiyada iyo jeelasha maraykanka ilaa ilaalinta dastuurka ee la dagaallanka argagixisada. Qayb think tank, qayb kooxaha ololeeya ah, qayb hab isku xidha isgaarsiinta casriga ah, waxaan ku bilawnaa daraasado baaritaan qoto dheer leh. Waxaan

farsameynaa siyaasado hal abuurnimo leh. Oo waan u dagaalanaa iyaga - Koongareeska iyo gobollada, maxkamadaha, iyo rayiga dadweynaha ee gudaha maxkamadda.